

NÂNG CAO HIỂU BIẾT CHO SINH VIÊN NGÀNH HỌC MẦM NON TRƯỜNG ĐẠI HỌC HẢI PHÒNG VỀ TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG LỄ HỘI Ở TRƯỜNG MẦM NON

Nguyễn Thị Hương

Khoa Giáo dục Tiểu học - Mầm non

Email: huongnt69@dhhp.edu.vn

Ngày nhận bài: 04/9/2019

Ngày PB đánh giá: 31/10/2019

Ngày duyệt đăng: 08/11/2019

TÓM TẮT: Hoạt động lễ hội là hoạt động cần thiết và quan trọng của bậc học mầm non, nó không chỉ giúp cho trẻ hiểu được truyền thống văn hóa dân tộc mà còn giúp trẻ phát triển tốt về các mặt thể chất, nhận thức, tình cảm kỹ năng xã hội... Giáo viên mầm non là người tổ chức và quyết định sự thành công của mỗi ngày hội, ngày lễ. Chính vì vậy việc trang bị những kiến thức hiểu biết về các ngày hội, ngày lễ trong trường mầm non cho sinh viên ngành học mầm non là việc làm rất cần thiết.

Từ khóa: *Hoạt động lễ hội, tổ chức hoạt động lễ hội, trường mầm non.*

IMPROVE KNOWLEDGE ABOUT ORGANIZING FESTIVALS AT PRE-SCHOOL FOR STUDENTS IN DEPARTMENT OF EARLY CHILDHOOD EDUCATION, HAIPHONG UNIVERSITY

ABSTRACT: Festival activities are extremely essential and important at pre-school, because they help children not only have a better understanding of the traditional culture of the country, but also improve their physical and cognitive development, as well as social-emotional skills. Pre-school teachers are organizers and they are also the deciding factor for the success of each festival held at pre-school. Therefore, it is necessary to provide every student majoring in Early Childhood Education with knowledge about festivals and holidays at preschool.

Keywords: *Festival activities, organizing festival activities, preschool.*

1. MỞ ĐẦU

Từ bao đời nay Lễ hội là một hoạt động văn hóa gắn bó mật thiết với đời sống văn hoá tinh thần của cộng đồng các dân tộc Việt Nam. Trải qua bao thế hệ, bao thăng trầm lịch sử, nhân dân ta vẫn lưu giữ được bản sắc văn hoá truyền thống của dân tộc và ngày càng phát triển. Lễ hội

là một hoạt động mang tính truyền thống, mang tính cộng đồng có tác động mạnh mẽ đến đời sống tinh thần của mỗi người dân Việt Nam.

Theo Từ điển Tiếng Việt (2017), “Lễ hội là cuộc vui tổ chức chung, có các hoạt động lễ nghi mang tính văn hóa truyền thống của dân tộc”.

Hoạt động lễ hội (HDLH) ở trường mầm non là một trong những hoạt động được quy định trong Điều lệ trường mầm non (2015) và *Chương trình chăm sóc giáo dục trẻ mầm non do Bộ GD-ĐT ban hành (2017)*. Với trẻ trong độ tuổi mầm non, HDLH là một món ăn tinh thần không thể thiếu trong cuộc sống cũng như trong sinh hoạt, nó đáp ứng nhu cầu xúc cảm, giao lưu và là một trong những hoạt động giáo dục hấp dẫn. Việc tổ chức HDLH trong trường mầm non được coi là một trong những phương tiện giáo dục nhiều mặt cho trẻ. Những ngày hội, ngày lễ trẻ được tham gia hoạt động một cách tích cực, không mệt mỏi, mang lại cho trẻ niềm vui sướng, sự hào hứng, điều này tác động tích cực đến sức khỏe, tinh thần của trẻ. Tổ chức HDLH cho trẻ mầm non nhằm góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục, đạo tạo con người phát triển hài hòa cả về thể chất lẫn tinh thần.

Khi tổ chức HDLH cho trẻ mầm non giáo viên là người giữ vai trò chủ động trong việc xây dựng kế hoạch, kịch bản chương trình, hướng dẫn trẻ tham gia các hoạt động và cuối cùng là đứng ra tổ chức các hoạt động đó. Như vậy có thể thấy giáo viên giữ vai trò rất quan trọng, quyết định sự thành công hay thất bại trong việc tổ chức một HDLH cho trẻ. Thực tế ở các trường mầm non cho thấy những giáo viên trẻ luôn được giao trọng trách xây dựng kịch bản và dẫn chương trình khi tổ chức các HDLH, sinh viên năm cuối khi tốt nghiệp ra trường là lực lượng giáo viên trẻ của các nhà trường và sẽ là những người được giao nhiệm vụ này, chính vì vậy để thực hiện mục tiêu “Đào tạo đáp ứng nhu cầu của người sử dụng lao động”, giúp cho sinh viên ngay sau khi ra trường chủ

động thực hiện nhiệm vụ được lãnh đạo các nhà trường tin tưởng giao phó thì việc nâng cao hiểu biết cho sinh viên ngành học mầm non (đặc biệt là sinh viên năm cuối) về công tác tổ chức các HDLH trong trường mầm non là vô cùng cần thiết.

2. NỘI DUNG

2.1. Thực trạng hiểu biết của sinh viên ngành học mầm non trường Đại học Hải Phòng về việc tổ chức các hoạt động Lễ hội trong trường mầm non.

Trong chương trình chăm sóc giáo dục trẻ mầm non HDLH được sắp xếp trải dài suốt thời gian trong năm học. Việc tổ chức HDLH đã mang lại không khí vui vẻ, phấn khởi, thoả mãn nhu cầu vui chơi của trẻ giúp trẻ phát triển các lĩnh vực: giáo dục thể chất, nhận thức, ngôn ngữ, thẩm mỹ, tình cảm kỹ năng xã hội. Trong một năm học trường mầm non có các HDLH sau:

- Ngày hội đến trường của bé
- Ngày Tết Trung thu
- Ngày hội của các Thầy, Cô giáo
- Ngày hội Chiến sĩ vui khỏe
- Lễ hội Tết và mùa xuân
- Ngày hội của Bà của mẹ
- Ngày hội “Bé khỏe – bé ngoan”
- Ngày “Tết thiếu nhi 1/6 và chia tay các bé 5 tuổi”.

Theo quy định tại khoản 1, điều 3 Nghị định 110/2018/NĐ-CP về quản lý và tổ chức Lễ hội) thì Lễ hội truyền thống (LHTT) là hình thức sinh hoạt văn hóa cộng đồng được tổ chức theo nghi lễ truyền thống nhằm đáp ứng nhu cầu tinh thần của nhân dân. Lễ hội hiện đại (LHHĐ) là lễ hội được du nhập từ phương Tây nhưng được Việt hóa để phù hợp với điều kiện Việt Nam. Như vậy chúng ta thấy HDLH trong trường

mầm non bao gồm cả LHTT và LHHD. Lễ hội truyền thống gồm có Lễ hội “Tết Trung thu”, Lễ hội “Tết và mùa xuân”, các Lễ hội còn lại là Lễ hội hiện đại.

Nhằm đánh giá đúng thực trạng hiểu biết về HDLH của sinh viên ngành học

mầm non (đặc biệt là sinh viên năm cuối) tôi đã tiến hành khảo sát sinh viên hai lớp Đại học giáo dục mầm non 1.K16 và Đại học giáo dục mầm non 2.K16 vào tháng 5 năm 2019, kết quả thu được như sau:

Câu hỏi	ĐHGDMN1.K16		ĐHGDMN2.K16	
	Đạt	Không đạt	Đạt	Không đạt
1. Kể tên các hoạt động Lễ hội trong trường mầm non mà em biết	13/43	30/43	11/43	32/43
2. Vai trò của hoạt động lễ hội đối với trẻ Mầm non	9/43	34/43	10/43	33/43
3. Nêu ý nghĩa của từng hoạt động lễ hội trong trường mầm non	6/43	37/43	8/43	35/43

Qua bảng thống kê trên, có thể nhận thấy tỉ lệ sinh viên nhận thức đúng đắn về HDLH trong trường mầm non rất thấp (chưa đạt 30%). Đa số sinh viên được hỏi chỉ kể tên được một số ngày lễ hội quen thuộc như: Ngày Hội đến trường của bé, ngày Tết Trung thu, ngày Tết Thiếu nhi 1/6 còn những ngày hội, ngày lễ khác gần như không biết. Về vai trò, ý nghĩa của những ngày lễ hội đó đối với trẻ mầm non đa số sinh viên không trả lời được. Từ thực tế trên tôi thấy cần thiết phải tìm ra những biện pháp nâng cao hiểu biết cho sinh viên về HDLH trong trường mầm non.

2.2. Biện pháp nâng cao hiểu biết cho sinh viên ngành học Mầm non trường Đại học Phòng về hoạt động Lễ hội ở trường mầm non.

Biện pháp 1: Giúp sinh viên hiểu được tầm quan trọng của hoạt động lễ hội trong trường mầm non

Tổ chức HDLH trong trường mầm non có ý nghĩa giáo dục rất to lớn, nó mang lại niềm vui, gọi cho trẻ những cảm xúc tình cảm với quê hương, đất nước, con người và cuộc sống. Trên thực tế đa số sinh viên chưa nhận thức được tầm quan trọng và

ý nghĩa lớn lao của hoạt động này, chính vì vậy ngay từ khi sinh viên học chuyên ngành giáo dục mầm non cần phải được trang bị những kiến thức về ngày lễ, ngày hội của trường mầm non và biết xây dựng kế hoạch tổ chức lễ hội phù hợp với đặc điểm của từng ngày. VD: Ngày hội đến trường của bé mang tính chất long trọng nhưng gần gũi, tình cảm để đón trẻ vào đầu năm học mới. Hội Bé khỏe – bé ngoan mang tính chất khỏe khoắn, vui nhộn, có chủ đề riêng; Chủ đề về quân đội nhân dân Việt nam phải làm bật lên tinh thần ca ngợi những truyền thống tốt đẹp, vẻ vang của quân đội nhân dân: Anh dũng, trí tuệ, nhanh nhẹn, vượt khó...; Khi tổ chức lễ hội mùa xuân yêu cầu cần làm bật lên được không khí mùa xuân: Cờ hoa, bóng bay, nhấn mạnh những phong tục tập quán, Tết cổ truyền của dân tộc Việt nam...

Để làm được việc này tôi thiết nghĩ nên đưa nội dung giáo dục Lễ hội trong trường mầm non vào giảng dạy cho sinh viên dưới các hình thức sau:

- Xây dựng chương trình dưới hình thức một chuyên đề giảng dạy cho sinh viên. Ngành học mầm non mang nét đặc

thù, việc tổ chức HĐLH ở trường mầm non có nhiều nét đặc thù riêng, chính vì vậy sinh viên ngành học mầm non cần có thêm thời gian học tập, nghiên cứu sâu sắc về vấn đề này, nhằm giúp các em xây dựng kế hoạch cụ thể, rõ ràng, phù hợp với đặc thù của ngành học và đặc thù tổ chức HĐLH của trường mầm non. Trên cơ sở kế hoạch đã xây dựng sinh viên chuẩn bị (làm đồ dùng, trang trí), thực hành tổ chức trên lớp (lấy cô làm trẻ). Việc làm này là bước tạo đà cho sinh viên thực hiện tốt nhiệm vụ sau này.

- Có thể đưa nội dung tổ chức HĐLH vào giảng dạy tại học phần “*Tổ chức hoạt động cho trẻ em lứa tuổi Mẫu giáo*”, tăng thời lượng thêm 01 tín chỉ dành cho việc tổ chức các HĐLH ở trường mầm non, giúp sinh viên có thêm thời gian để học tập, nghiên cứu.

Biện pháp 2: Tăng cường thời gian cho sinh viên dự và tham gia tổ chức hoạt động Lễ hội tại các trường mầm non.

Theo kế hoạch thực hành thường xuyên hệ Đại học giáo dục mầm non K16,17 thì sinh viên thực hành thường xuyên 02 đợt, mỗi đợt một tuần vào kì 3 và kì 5 của khóa học. Với thời gian thực hành trên sinh viên chỉ chăm chú vào tổ chức các hoạt

động chăm sóc, giáo dục trẻ rất hạn chế trong việc được làm quen với việc tổ chức các HĐLH. Tuy nhiên bắt đầu từ Đại học giáo dục mầm non K18 Nhà trường đã chỉ đạo Khoa Giáo dục Tiểu học và Mầm non xây dựng kế hoạch thực hành 9 tuần (tuần 2 tháng 9 đến tuần 2 tháng 11). Trong khoảng thời gian trên sinh viên sẽ được làm quen với HĐLH “Tết Trung thu”, đây là một HĐLH truyền thống quan trọng của trường mầm non, nó mang đến cho trẻ niềm vui, phấn khởi, tình yêu quê hương đất nước... Trên thực tế trong một năm học trường mầm non tổ chức tám HĐLH, đợt thực hành này sinh viên mới chỉ được làm quen có một HĐLH. Để sinh viên có điều kiện làm quen, tìm hiểu về các HĐLH (từ khâu chuẩn bị đến khâu trang trí, tổ chức...) thiết nghĩ Khoa đào tạo xây dựng kế hoạch dự các HĐLH, biểu điểm đánh giá việc thực hiện của sinh viên và liên hệ với các trường mầm non tạo điều kiện cho sinh viên được tham dự các HĐLH của trẻ - đây là một hình thức trải nghiệm tốt giúp cho sinh viên nắm bắt thực tiễn nhanh và hiệu quả nhất. Kế hoạch cụ thể và biểu điểm đánh giá như sau:

- Về kế hoạch dự:

Tháng	Tên ngày Lễ hội	Ghi chú
1 (2)*	- Lễ hội “Tết và mùa xuân”	
3	- Ngày Hội của Bà, của Mẹ	
5	- Ngày hội “Bé khỏe – bé ngoan” - Ngày “Tết thiếu nhi 1/6 và chia tay các cháu 5 tuổi”	
9	- Ngày Hội đến trường của bé - Ngày tết Trung thu	
11	- Ngày hội của các Thầy, Cô giáo	
12	- Ngày hội Chiến sĩ vui, khỏe	

* Lễ hội Tết và Mùa xuân có năm vào tháng 1 nhưng cũng có những năm vào tháng 2 (Dương lịch),

- Về biểu điểm đánh giá:

STT	Nội dung đánh giá	Điểm (tối đa:10)
1	Chuyên cần (có dự đầy đủ các ngày Lễ hội hay không)	
2	Ý thức học tập, tham gia tổ chức HĐLH (quan sát, ghi chép, kết hợp với giáo viên tổ chức HĐLH...)	
3	Viết thu hoạch về ngày Lễ hội đã được dự	
	Điểm trung bình chung	

Biện pháp 3: Khuyến khích sinh viên tham dự lễ hội truyền thống tại địa phương, trang bị tài liệu, cơ sở vật chất trang thiết bị phục vụ cho việc nghiên cứu tìm hiểu về ý nghĩa của các ngày hội, ngày lễ trong trường mầm non và các ngày hội, ngày lễ của địa phương.

Ngoài việc dự tổ chức các HĐLH ở trường mầm non chúng ta nên khuyến khích sinh viên tham gia hoặc tìm hiểu về các lễ hội văn hóa của địa phương mình để có kiến thức thực tiễn trong giáo dục trẻ.

Thành phố Hải Phòng nói chung và các quận huyện nói riêng đều có các lễ hội truyền thống được tổ chức hàng năm, việc động viên khuyến khích sinh viên tham dự (có thể là thành viên tham gia vào một khâu nào đó hoặc đến dự, quan sát) để nắm được ý nghĩa của ngày hội, ngày lễ và các hoạt động được tổ chức trong các ngày hội, ngày lễ đó, qua đó có kiến thức thực tiễn để tổ chức HĐLH cho trẻ. Việc làm này sinh viên ở địa phương nào tự xây dựng kế hoạch phù hợp với tình hình thực tế của địa phương đó. VD: Huyện Thủy Nguyên lễ hội hát đúm vào tháng 1 Âm lịch hàng năm, Quận Đồ Sơn Lễ hội “Chọi trâu” vào tháng 8 Âm lịch hàng năm, Lễ hội “Hoa phượng đỏ” của Thành phố Hải Phòng vào tháng 5 hàng năm...

Hiện nay tài liệu phục vụ cho việc tìm hiểu, nghiên cứu về các HĐLH trong trường mầm non còn nghèo nàn. Chính vì vậy việc sưu tầm tài liệu, sách báo có nội

dung về các ngày hội, ngày lễ trong trường mầm non và của địa phương để giảng viên, sinh viên nghiên cứu, tham khảo là việc làm rất cần thiết. Tài liệu, sách báo cần được bổ sung thường xuyên giúp cho giảng viên, sinh viên cập nhật được những cái mới phù hợp với thực tế. VD: Lễ hội “Hoa phượng đỏ”, Lễ hội “Chọi trâu”, Lễ hội “Pháo đất”, Lễ hội “Hát đúm”...

Bên cạnh việc trang bị tài liệu thì việc bổ sung các trang thiết bị phù hợp với các ngày hội, ngày lễ cho sinh viên được làm quen là rất cần thiết, ngoài các trang thiết bị mua sắm (trống, phách, băng zôn, khẩu hiệu...). Một việc làm không thể thiếu đó là trang bị các nguyên vật liệu (giấy, bìa, hồ dán...) và hướng dẫn sinh viên làm ra những sản phẩm phù hợp với các ngày lễ hội (cờ, hoa, nơ, trang phục, mặt nạ...) phù hợp với đặc trưng của từng ngày lễ, ngày hội trong trường mầm non.

3. KẾT LUẬN

HĐLH trong trường mầm non là hoạt động quan trọng không thể thiếu, việc tổ chức HĐLH là nhiệm vụ của mỗi giáo viên mầm non đặc biệt là những giáo viên trẻ. Đối với sinh viên ngành học mầm non – những giáo viên trẻ thì ngay từ khi còn ngồi trên giảng đường trường đại học cần phải được trang bị, nghiên cứu, tìm hiểu nắm vững nội dung, đặc trưng, ý nghĩa... về các HĐLH ở trường mầm non để khi ra trường có thể bắt tay thực hiện tốt nhiệm vụ khi nhà trường giao phó. Nâng cao

hiểu biết cho sinh viên ngành học Mầm non trường Đại học Hải Phòng về công tác tổ chức HĐLH ở trường mầm non là góp phần thực hiện tốt mục tiêu đào tạo đáp ứng nhu cầu của người sử dụng lao động.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ GD&ĐT (2017), *Chương trình giáo dục mầm non*, Nxb Giáo dục Việt Nam.

2. Bộ GD&ĐT (2015), Điều lệ trường mầm non (ban hành kèm theo văn bản hợp nhất số 04/VBHN-BGDĐT năm 2015 của Bộ trưởng Bộ GD-ĐT).

3. Chính phủ (2018), Nghị định 110/2018/NĐ-CP về quản lý và tổ chức lễ hội.

4. Hoàng Công Dụng – Trần Chinh (2017), *Tổ chức các hoạt động lễ hội ở trường mầm non*, Nxb Giáo dục Việt Nam.

5. PGS.Lê Trung Vũ – PGS.TS.Lê Hồng Lý (2005), *Lễ hội Việt Nam*, Nxb Văn hóa thông tin.

6. Viện ngôn ngữ học (2017), *Từ điển Tiếng Việt phổ thông*, Nxb Phương Đông.